

Balpladsen, besejrede Thyssen og her inde igen- nem de lærde Skolers Underviisningsplan. Det skal staa fast. En større Ydmyghed end denne har intet Folk endnu lidt; det er den største Skamplet — jeg vil udtale det — paa vor indre Styrelse i de Nar, siden vor frie Forfatning blev givet. Da man nemlig fik at vide — og det fik man faare let — at det høitidste Sprog efter en Kommissions Renselse var blevet anseet for at være den hensigtsmæssigste Grundbold for den grammatiske eller sproglærde Underviisning i Preussens lærde Skoler, saa troede man, at det naturligt ogsaa maatte være det fortrinligste hertil i de danske lærde Skoler. Denne Slutning kom man dog til, ikke gennem Dansk, heller ikke gennem Thyss, men gennem — Latinen. Vi maae derfor være meget varsomme med saaledes slat hen at styde Behandlingen af de aandelige Spørgsmaal fra os eller lade os dem fralirke. Vi skulle bidrage Vort til, at Ministeren her lægger frem for os til Vedtagelse Grundræf- tene i den Skoleplan, hvorefter den vorbende Slægt, navnlig den indflydelsesrige Embedsstand skal uddannes og opdrages; først da have vi tilstrækkelig sikret os. — Naar jeg nu tager den nævnte Tilbøielighed hos Rigsdagen i Betragtning, har det været mig overordentlig glædeligt at erfare, at en saadan Sag som denne, der jo næsten hører til de aandeligste af de aandelige Sager, vi her faae at forhandle, har vaakt en saadan Opmærksomhed, at endog den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds har fundet sig foranlediget til at tage Ordet i den, rigtignok i en Retning, som jeg paa ingen Maade kan billige, men det ligger nu engang i en Grundforsjæl i vor Livsopfattelse, idet han saa omtrent er lige lykkelig, enten han er paa Hundsrück eller Bløksbjerg eller Riesengebirge, medens jeg derimod finder, at „der er deiligst i Danmark“, at her er allerbedst for os i Norden. — Hermed skal jeg tillade mig at anbefale det foreliggende Lovforslag til videre Fremme. Jeg haaber, at vi nu vilde faae at høre af den høitærede Underviisningsminister, hvorvidt han har besejret — nei, det vil jeg ikke sige — men hvorvidt han har bragt Udenrigsministeren til at gjøre en „Indrømmelse“ til Skandina-

vismen. Det blev nemlig ifjor antydet af den meget ærede Kirke- og Underviisningsminister, at han allerede i 1859 havde tilskrevet Udenrigsministeren denne Sag angaaende, men at han endda ikke havde faaet noget Svar; nu vilde vi haabe, at det er indløbet, og at det indeholder en af „de gode Indrømmelser“, som Udenrigsministeren saa tidt har gjort. Med visse Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale den foreliggende Sag til det høie Things velvillige Overveielse.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg maa først bede det ærede Thing undskyldte, at jeg ikke var tilstede til rette Tid, men jeg havde gjort Regning paa, at de to første Sager skulde have været noget længere, end de gjorde. Jeg kan ikke nægte, at det forekommer mig, at det foreliggende Forslag heller ikke iaar bør nyde Fremme. Denne Art Forslag, hvorved man kommer til at berøre Forhold til fremmede Stater, bør man helst overlade til Regjeringen; hvorledes Thinget end behandler denne Sag, kommer det let i en skjæv Stilling. Ved at vedtage Forslaget kommer det til at udtale sig for skarpt om Noget, hvis Betydning dog ikke ret kan oversees, og ikke at gaae ind paa Forslaget kan let udlægges saaledes, som om Thinget ikke deler den ærede Forslagsstillers trofaste Kjærlighed til det fælles Norden og det Haab, at vi her i Nordens i Nødens Dage vilde vide at holde sammen. Det er netop det Ubehagelige ved saadanne Forslag, at de gjøre Skade, enten man vedtager dem eller ikke vedtager dem, idet derved gives Anledning til Udtønelser, som man ikke kan ønske. Den ærede Rigsdagsmand, som nu satte sig, har allerede gjort opmærksom paa, hvorledes en mægtig Stat, hvis den lagde Mærke til vore Forhandlinger, med Rette vilde blive stødt, dersom Forslaget vedtoges, nemlig Rusland. Det vil let sees, hvorfor et saadant Forslag, hvis det blev vedtaget, maatte udøve en ubehagelig Indflydelse — lad os tænke os, at man i Rusland vedtog et Lovforslag, hvorved man i Rusland gav flesvigsk og holsteenke Borgere visse Friheder og Rettigheder, som man derimod ikke gav Borgerne i Kongeriget; vilde det da ikke være yderst ubehageligt for os; vilde det da